

Előfizetési feltételek.

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
segi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és koresmá-
rok részére az „Italmérők
Közönye”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr. járval
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Hirdetések.

□ centimetenként 2 kr.,
többszörért 1 1/2 kr. fize-
tendő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőik
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

Kéziratok a szerkesztőséghez (Belpiacz, Samarjay-féle ház
1. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLO.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Közművelődési ügyek.

A gömörmezei közművelődési egyesület f. hó 19-én délután megtartott közgyűlése szomorú meggyőződéseket érlelt meg a jelenlevőkben.

Az első szomorú tény volt, hogy a közgyűlésen alig, hogy egy páran voltak jelen. A másik elszomorító körülmény, hogy az egyesület nemes szellemű elnöke, látva azt, hogy az eddigi rendszer mellett az egyesület tovább fejlődése lehetetlen, hogy kitűzött céljainak megfelelni nem képes, rendszerváltozást ajánlott, ami által a válság határozott formában nyert kifejezést.

Az egyesület válságba került, mert az önkormányzati jelleggel bíró körök céljukat betölteni nem tudták, nem voltak képesek az egyesületet népszerűvé tenni és a társadalmat különbség nélkül belevonni, sőt hiányos, hézagos állapotuk mellett még ráadásul azon hibába is estek, hogy nem a központba tömörülő célok támogatásában, de a garasos tökegyűjtésben keresték hivatásuk betöltését, ott, a hol.

Tagadhatlan tény az, hogy az önkormányzatban sok erő rejlik az alkotáshoz s helyes rendszer az önkormányzatról a központba vinni át a tevékenységet, de ha a körök léha gyengeség és nem az önkormányzati duzzadó erő kifejezői, akkor nincs más hátra csakugyan, mint követni azt, amire Török Bálint kiváló szellemmel utalt, tudniillik a központban egyesíteni a tevékenység magvát, innen, mint gócpontból sugározni ki a tevékenység éltető

napsugarait, amely rendszer mellett a centralisztikus erőnek az önkormányzati, mint vezetett eszköz fog nyilvánulni, ha mint vezető életképtelen volt.

A másik kellék, hogy a központban a jelenlegi tapasztalatokban gazdag elnök mellé, egy népszerű férfiakból összeállított igazgatóság és tapasztalatokban gazdag, a vármegyében nagy és széleskörű összekötéssel bíró, szereplésében népszerű titkár adassék, mert a legszentebb ügyet is népszerűtlen emberek s népszerűtlen eljárás lönkretehetik.

Egy erős központ erélyes, tettekre képes férfiakkal életrevaló aktiót fejthet ki az egyesület felvirágzása tekintetében.

Természetes az, hogy vármegyénk közönségének lelkesedése az egyesület szent céljaiért lehet egyedül a legfőbb erőforrás.

Szomorúan hangzik, hogy e részben még biztatással kell élni.

A magyar nemzeti nyelv, a nemzeti szellem és cultura pedig csak elég varázshatalom lehetne minden magyar embernek, hogy az egyesület zászlaja alá tömörüljön.

Ezen zászló alatt a béke hódító műve folyik, minden áldozat oda irányul, hogy az ország ne csak közjogi, de nemzeti értelemben is magyar legyen: hogy ez országot ne csak az ingatag állami, hanem az erős nemzeti alapon is magunkénak mondassuk. A kultúrörökvések a nemzeti cultura eszközeivel folytatott áldásos harcot képeznek, amelyben harcosnak szolgálni, a legnagyobb megtiszteltetés egy magyar embernek.

Ennek a felfogásnak kell az emberek lelkebe bevésődni, hogy a gömörmezei közművelődési egyesület nagyobb aktió terére sikerrel léphessen.

A legutóbb megtartott közgyűlés során ezen siker érdekében fel lett vetve az is, hogy a kultúregylet vegye kebelébe a különféle szobor-egyleteket, dalárdákat, asztaltársaságokat, gazdasági s egyéb kulturális egyleteket s b.

A mi véleményünk szerint nem volna ez szerencsés dolog.

A gömörmezei közművelődési egyesületnek meg van a határozott nemzeti célja, a melynek legpregnansabb kifejezője a nemzeti nyelv ápolása és terjesztése, mert hisz »nyelvében él a nemzet« és a nemzeti nyelv, a nemzeti szellem terjesztőjének legfőbb és legbiztosabb, legcsalhatatlanabb eszköze.

Az a meghatározott cél nem enged semmiféle hátsó gondolatot és hazafias jellegénél fogva lehetővé teszi, hogy mindenki politikai, társadalmi, vallási vagy egyéb tekintet nélkül szolgálatába szegődjék, a nemzet fiait egy testté és lélekke egyesüljenek és vállelve szolgáljanak a szent cél érdekében.

Nem úgy vannak más egyesületek. Ezeknél nem ritkán érvényesülnek mellékteknitettek, nem ritkán szerepelnek hátsó gondolatok, sőt nem egyszer titkos politikai irányzattal is bírnak. Ezekben tág tere nyílik a személyes versengésnek, nem egyben a legkomiszabb klikk szellem uralkodik, nem egy t bizonyos személyek fel-

TÁRCA.

A KIS HAMIS.

— (A »Gömör« eredeti tárczája.) —

Régi időkben akarok egyet-mást elmondani a kedves olvasónak és »ó« neki, ha ugyan még emlékezik reám az, a kit úgy nevezünk, mint a változó szivecskével bíró leányokat szokás nevezni, de lehet, hogy ez már igaz sem volt, mert igen régen történt, ami pedig a messze elmúltban történik és csakis emlékező tehetsége megerősítésével emlékezik vissza reá az ember, az úgy tűnik fel, mint mikor a bibliában azt álmodta valaki: hogy látott a földtől égig érni egy létrát s azon sétáltak fel s alá a legszebb angyalok! Nekem nevelésnek tűnik fel az effele merész képzeletszülete álos s mégis ilyen az én ábrándozásom is, amely felett nehéz a választás: kaczagjak-e vagy pedig első sorban őt, azt az ábrándos kis leányt, aztán önmagamot sajnáljam? Hogy milyen legyen tehát a kritika elmesélem a multat s ki-ki ítéljen saját belátása szerint.

A francia regényekben gyakran előforduló ominózus 13-as számnak megfelelőleg, 13 év előtt sikeresen elvégeztem jogi tanulmányaimat, a kérihetetlen és mostoha sors ugyanabba a vidéki kis városba dobott, ahol ő, a »kis hamis« pillangó módjára rabolta az ügyetlen fiatal embereket — magamat is közéjük sorozva — szerelem-kelyheit. Megtöltve fejecském elmeleti tu-

dománnyal, corpus juris citációkkal, messze terjedő vérmes reményekkel és egy adag ambi-tiótól duzzadó kebellet, kipróbált szivecskével foglaltam el hivatalomat, a »díjtalan joggyakor-nok«-i teljes czimmet. Megerkezésem után első dolgom és ténykedésem volt leendő princípálisomnál jelentkezni, aki szívesen fogadott, és egy kézszeritással is megüszelt, sőt egy garasos specialitás szívarral is megkínált, azután meg-mondta hivatalom után járó czimemet, értesített arról is, hogy részemre fizetést még nem utal-ványoztak, de kötelességem e sejtől-utoljáiig ki-tartó, ernyedetlen szorgalommal dolgozni, hogy pedig esetleges könnyelműségemet már csirájá-ban elnyomja, jóakarattal meghatározta rezor-tomat, amely állott a válto- és kereskedelem-ből, ez a nyilatkozat igen meglepett, de én egy szóval sem árultam el, hogy mindeneiket már tudom, praxisból, hanem kacagtam azon, hogy jó szívű princípálisom fel merté tétélezni azt, hogy akadjon halandó, aki egy díjtalan joggya-kornoknak hitelezni merészkedik. Masodik funk-cióm: jól kezelt monoklimat, kitűnően idomított szemeimre illesztettem és ősi családi czimerem-mel gazdagon kivert »abszi botommal«, melynek jogász koromban a kávéházakban annyi tekin-télyt tudtam szerezni, merészen felhajtott nad-rágom és kiérdemült béli fővegemben végig lej-tettem R. város főutcáján, kém szemlélt tartva abból az egyszerű okból, hogy melyik kávéház lesz legalkalmasabb arra, hol nem létező fize-tésemet üres időmben elpiccolozhassam. Hogy voltak-e még ezeken kívül más céljaim is, azt nem árulom el, tény azonban az, hogy midőn

egy előttem ismeretlen erkélyes ház előtt vitor-lasztam el még egyedüli ismerős fiatal uri bará-tommal, aki a deák port rázta már magáról, egy olyan természeti tűneményt észleltem, mely az egyenlítő vidéken divatozik, nevezetesen: egy nap helyett kettő ragyogott le reám, száz helyett, millió sugar korbácsolta fel keblemben — nagy phisikus létemre is — az érzelmeket; a tűnemény sóbávjánnyá változtatott, monoklim megszégyenülve hullott alá, szemeim »malt«-ot mondtak, cserép szivemben az »astronomikus« érzelmek legmagasabbra fokozódtak s megbü-völve, megszégyenülve vonultam bástyám, kis barátom háta mögé.

Igy jár az északvidéki csillagász, aki még nem érezte a napot melegen sütni az equator-nál, így a nagyvárosi fiatal ember, aki mindig ugyanazon csillagokkal foglalkozva, nem figyelte meg a vidéki kis város nevezetes planétáit.

En is ebbe a hibába estem, mert azt hit-tem, hogy már mindent láttam s nem mertem elképzelni, hogy léteznék naprendszer, hol a csil-lagok fényesebben ragyogjanak, mint az én, már ream hatást nem tevő üstökösöm.

Sajnos, ez egyszer csalódtam!

Annak a világitó és éltető napnak, mely az erkélyről reám lekandikált, sugarai a legme-legebbek voltak. A kíváncsi ág pedig, mert sze-relemről én csak nem beszélhetek, nem engedett nyugodni; megkérdeztem tehát kis barátomtól, ki ez az égi lény, hogy hívják, hol lehet vele megismerkedni? Ő készséggel informált engem hiven mindenről, sőt amit nem is kérdeztem, azt is elárulta, megmondta nevét: ő az, kit

használnak egyéni hatalmuk tágítására, úgy, hogy a közművelődés előmozdítása valóságos alárendelt cél!

Nos, mi tiltakozunk az ellen, hogy a közművelődési egyesület körébe azon melékirányzatok bejussanak, pedig be fognak jutni, hogy az egyesületbe más egyesületek és testületek is bekebelezetnek, a melyeknek nincs ez a határozott, pártatlan és csupán csak a hazafiságra appelláló céljuk. Nincs szükség ezen egyesületeket benső összefüggésbe hozni a közművelődési egyesülettel. Ha a magyar nemzeti kulturának hasznát akarnak hajtani, ezt megtehetik a jelen különállásukban is, magukévá tehetik a kultúrérvékeket minden téren, jövedelmek egy részét felajánlhatják a kultúregyesületnek, körükben elhelyezhetők a kultúregylet perzselyei, de semmiféle erkölcsi benső kapcsolatot el nem fogadunk, mert ez uton oly irányzatok és emberek kerülhetnek felszínre, kik és melyek rontani és nem építeni fognak a gömörmezei kultúregylet körében.

Emlékeztetünk arra, hogy gróf Károlyi István, a felsőmagyarországi közművelődési egyesület elnöki székfoglalásakor kimondott beszédében pártpolitikai eszméket is vegyítvén, e beszédével óriási consternációt szült s kicsibe mult, hogy az egylet szét nem hullott.

Nos, ugyanez fog bekövetkezni a gömörmezei kultúregyletnél is, mihelyt a tiszta hazafias célt ápoló egyesületbe más egyesületek is bejutnak, a melyeknek ideális céljai, emberei, intézői, melékizei, hátterei, mellék és titkos célzatai nem határozhatók meg kellő pontossággal s csak bemutatató elemet képezhetnének.

Ép azért igazat adunk Török Bálintnak, hogy a közművelődési egyesületnek nem szabad nagyon tág tét felölteni, mert ez theoretikus alap, biztos concret célra kell irányulnia, és ez első sorban a nemzeti nyelv terjesztése, mert nyelvében él a nemzet.

Vármegyei közgyűlés.

— Folytatolagos tárgyalás. —

A közgyűlés 20-án folytatolag tárgyalta a napirendet. Kiváló figyelmet érdemel, hogy a véderő törvény 25-ik §-ának megváltoztatása iránt pártol felterjesztés határozottat el.

A Gombaszög-sziliczei utvonat kiépítése tárgyában alispán helyszíni szemle megtartására utasított, hogy a kiépítés és hozzájárulás tekintetében az érdekeltekkel megegyezésre jusson

úgy neveznek, »kis hamis«. Neve megfelel foglalkozásának, mert egyedüli ténykedése a novella írás és a fiatal emberek ugratása. Ugratása? No, ezt a szót már nem voltam képes kitérés nélkül elhagyni, engem ugyan nem fog ugratni, hanem majd beugrik nekem s itt a kezem, hogy legközelebb birni fogom szivecskéjét! Ez időtől fogva nem tudtam nyugodni, dolgoztam bennem az ambíció, ő engem ugratna? engem, aki meghódítottam mindenkit, akit csak akartam; engem, aki egész levélteret rendezhetnék a szerelmes levelekből, dacára annak, hogy már egypár métermázsát abból kielejtettem, engem, aki 36 pár labellit nyuzok évenként, hogy a találkón megjelenhessek, engem, aki a leányok által művészzettel szepített nyakkendőkkel, egybekötte azokat, keresztül mérhetném a föld átmérőjét, s végre engem, ki már mezei virágokból kötött annyi makkart csokrot kaptam szerelemből, hogy azzal egy egész nyáj birkát kiteleltetnék? Olyan nincs a sifonérba!

De bizony szégyenkezve kell megvallanom, hogy olyan lett a sifonérba, mert én azt a földi kis királynét nem voltam képes meghódítani.

Mindent felhasználtam, minden alkalmat megragadtam, hogy ve-e találkozhatassak s ő engem került, akarom mondani elfutott, mert ő keresett engem s midőn én már gondoltam, hogy itt az idő az ismerkedésre, daemoni mosolylyal lefixirozott s azután cserben hagyott!

Végre győztem, ha részben is! Egy alkalommal valami valláspolitikai színezetű táncmulatságot rendeztek, melynek fénypontját ő képezte, ahol hivatalan én is megjelentem. A mulatság a legjobban sikerült, de minden jónak van egy rossz vége, réam nézve ugyan jó volt,

A törvényhatósági közutak törzskönyvezése belügyminiszteri rendelet folytán elhatározottat és a törvényhatóság központi hivatala utasított, hogy a munkálatokat 1896. év január 1-től számított 3 év alatt vigye keresztül.

A vicinális közutak kiépítése iránt belügyminiszter megkerestetvén, ez akként nyilatkozott, hogy e célra pénzzel nem rendelkezik s minthogy a törvényhatóság sincs kedvezőbb helyzetben, a munkálatok kivitele a jövő reményének megmarad.

Fridrich Vilmos pelsőci jegyzőnek érdeme elismerésül 100 frt személyes pótlék utalványoztatott ki.

Az országos magyar kölcsönös biztosító társaság megkereste törvényhatóságunkat, hogy az árva vagyont nála biztosítsa. Minthogy a közgyűlés a társaság életképességéről még nem bir kellő tájékozással, egy bizottságot bízott meg, hogy a gazdasági kongresszus ideje alatt a kellő információkat szerezzék meg.

Rimaszombat város ebtartási szabályrendelete a belügyminiszterhez pártololag felterjesztetni rendeltetett el.

A megyei közkórház beltelkén egy elme- és ragályos beteg részére építendő kórház részére a kórházi alapból 23000 forint amortisationális kölcsönt engedélyez és megbizta alispánt, hogy az építési pályázati hirdetményt egyeztesse.

Egyéb folyó ügyek elintézése után a közgyűlés az ügyek nagy halmaza miatt 23-ára elnapoltatott, amidőn az ügyeket folytatolag tárgyalták.

Fáy Gusztáv.

A legnagyobb megdöbbenéssel vettük a hírlapunk zártakor, hogy vármegyénk egykori főispánja: Fáy Gusztáv meghalt.

Az elhunyt vármegyei közigazgatásunk egyik kiváló munkás tagja volt, ki több mint 50 éven keresztül állt a közigazgatásban.

Nyilvános szereplése a köztisztelést szerzte meg neki, a melyre a dicssugarakat tiszta, nemes élete, ritka becsületese jelleme, őszinte nyílt lelke, humanus gondolkozása és rokonszenves egyénisége lövelték. Ritka férfiu dicsekedhetett úgy azzal a büvölkövel, az embereket megnyerni, mint Fáy Gusztáv.

Kiváló jellemvonása volt lelkének a függetlenség és önállóság, a melynél fogva nem engedte magát befolyásolni s legfeljebb egy tényezőt vett figyelembe elhatározásainál, az igazi közvéleményt, a melyet kipuhatólni mesterin értette.

Nem volt már jelleménél fogva sem a hiu szereplés férfiu, de annál nagyobb súlylyal igyekezett tetteiben érvényesíteni nemes elhatározásait.

Jó szívéhez mindenki megtalálhatta az utat.

A közigazgatás terén szerzett nagy tapasztalatai lehetővé tették, hogy a közigazgatás gyakorlati fejlesztésére előnyösen folyjon be.

tánczos, kivel a második négyesre foglalkozva volt katonatiszt lévén, a mulatság előtt való napon a lováról lebukott s lábát annyira megütötte, hogy dacára egész este kitarlóan tánczolt, mert lefoglalta a »kis hamis«, a második négyesnél már beadta a kulcsot, tánczos nem léteben tehát egyik jó barátom sietett vele megismertetni... hogy minden tehetségemet összeszedtem, azt elmondanom sem kell s hogy milyen párbeszéd fejlődött ki közöttünk, azt megtartom magamnak... Bárcsak ő is megtartotta volna magának, még most is, jólehet 13 év nagy idő a házasi életben, mindketten boldogan együtt osztozhatnánk a földi örömeiben!

Halójában már benne voltam, száz polipkar tartott fogva kedves lényéhez. S ő mit eslekedett? Látszólag viszonzta érzelmeimet, szavaiban nyilatkozatomra őszinte viszhangot véltem találni és mindez nem volt igaz, megmutatta a később bekövetkező tény. Elámitott! Bajos szemei nem azt beszélték, amit fasult szíve érezett! Szava nem volt az őszinteség hangja! Megcsalt! Kezét másnak nyujtotta, s engem könnyörtelenül elhagyott, el — örökre!

Ismerettségünk köve volt és habár láttam, hogy itt megszűnik minden, csak az aranyszínoros egyenruha győz, mégis már az első bal után nem akartam szégyenkezve visszavonulni, hanem feltettem magamban minden eszközt megragadni, minden alkalmat felhasználni, hogy őt bírassam. Az alkalom rögtön kínálkozott, mert egyszer s mindenkorra meglestem hiva a házhoz, megnyílt előttem a legfényesebb menyország, melynek csillárja, az ő ragyogó szeméi, bevilágitának a nagy mindenség legsötétebb ürébe is...

Ettől a naptól kezdve én folytonosan jár-

Mindezek a tulajdonságok biztosították neki az általános tisztelést, a mely legfényesebben nyilvánult 50 éves szolgálati jubileuma alkalmával, midőn nemcsak a Felsőgöd tüntette ki őt a vaskoronarenddel, hanem megyéje közönsége, a városok, testületek, hatóságok, egyletek és magánosok nagy sokasága sietett őt üdvözölni s a jeles férfiu mindenkinek tulott egy nemes jelmondatot emléklül mondani.

A mulandóság törvénye az ő földi léte felett is diadalmaskodott, de nemes emléke élni fog és az általános részvét enyhítse a mélyen sujtott család gyászát, a melyhez mi is legbensőbb részvétünket csatoljuk.

* * *

Az elhunytól a következő életrajzi adatokat szereztük be: Fáy Gusztáv még 1848 előtt állott a közszolgálatba, mint szolgabíró. A 48-49-iki mozgalomban mint nemzetőr vett részt. 49. után a rimamurányi koalíció szolgálatába állt, a melynek igazgatója, majd elnöke volt.

1861. évben második alispánnak választották meg s ezen tisztet viselte 1867-ig, midőn gróf Andrássy Manó főispánsága alatt megválasztották első alispánnak. Gróf Andrássy távozása után a Felsőgöd kegyelme őt nevezte ki főispánnak és ezen tisztet viselte 1891-ig, midőn hosszú szolgálat után nyugalomba vonult.

A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Fáji Fáy László, — fáji Fáy Béla és neje osdolai gróf Kun Irma, — fáji Fáy Gyula országos képviselő, — fáji Fáy Ára férjével markus és batizfalvi Máriássy Andorral, Ella és Klementina gyermekeikkel, — fáji Fáy Petronella, özvegy markus és batizfalvi Máriássy Pálné családjával, néhai fáji Fáy Kálmán utódai, a többi rokonok nevében is fáji Fáy Gusztáv, Gömör és Kishont vármegye volt főispánjának folyó 1895 évi április hó 26-án esti 7 és fél órakor, elete 81-ik évében történt gyászos elhunytat. A boldogult hült tetemei folyó hó 28-án délután 2 és fél órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a nyustyai családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és béke lengjen porai felett! Nyustya, 1895. április 26-án.

Szinészet.

Az elmúlt évben volt az első teljes színházi hét. Mindennap játszottak színészeink. A reper oire nagyon változatos és érdekes volt. Mindenféle igényt kielégített. Színészeink a jó juttékól ki nem fogynak, hanem inkább mindjobban belemelegednek, ami természetes is, mert hisz virágvasárnap kerültek egyvív, kivéve a régiebb szerződött tagokat. Tény azonban, hogy gyorsan összeszoktak. A jó előadásokat a közönség valamely melegebb pártfogással viszonozza, de még mindig messze vagyunk az igazi és természetes viszonyoktól. Azt csodáljuk, hogy közpolgárságunk, kivált a vagyonos része, absolute nem jár a színházba, sőt azt hisszük, ha ingyen járhatna, akkor se menne. Hát ezen a polgárság vezetői segíthetnének; mert bizony nemcsak a papválasztást kell ám lelkesedni, hanem a színházba is hasonló lelkes hangulattal kell vinni.

Hétfőn a »Dolovai Nábob« leánya ment. A czimszerepel Bera Paula adta. A szerelem változatos skáláján a tragikus emelkedések magaslataira

tam a házukhoz, kellemesen csevegtük el a legboldogabb percekét, beszélünk mindenről, tudományról, szerelemről, megkritizáltunk mindent, még jó barátainkat is és mindenben igazat adtam neki, csak hogy megnyerhessem kegyeit. Elmeséltem multamat, ecseteltem a jelent és a legszebb színben tüntettem fel jövőmet, elárltam bizalmasan minden titkomat, el egykori gyermekes szerelmi vallomásaimat, sőt azokat előtte gyakran komolyan megismételtem; de ő mindennek dacára nem nyilatkozott, agyba-főbe dicsért még mások előtt is, látszólag kegyeimbe akarta magát juttatni, ezt el is érte, szóval mindent megtett, mit csak látta, hogy óhajtók csak egyet nem, azt, hogy szeret ezt soha egy szóval sem akarta nyilatkoztatni. Elleste gondolataimat, el izlésemet, emlékébe véste mondásaimat és ezekhez alkalmazkodva viselkedett. Mondja meg már most ezek után valaki, kikerülhettem-e a szerelem bilincseit? Nem! Az lehetetlen, hogy ily körülmények között hideg és közönyös maradhattam volna irányában!

Napok multak, napok jöttek az újabb és újabb udvarlók egész hada rajongással vette körül ideáomat, mert szerelemem már többé nem voltam képes titkolni s még mindig reméltem, biztam a jövőben és a váratlan körülményben, ami legközelebb be is köszöntött abban a bizonyos esztendőben 13 év előtt; a farsangi mulatságokon megjelent egy eleven huszártiszt, aki állítólag a bécsi szépségversenyen az első díjat nyerte, ha ugyan igaz; mert érdemjelét én soha sem láttam feltűzve. Talán ő is olyan szándékkal kezdte, mint én, de eredményteljesebben, a kis hamist teljesen meghódította, én pedig mint szemtanu keserűn és megalázva

H I R E K.

könnyed szárnyat adtak szavalata és alakításai. A büszke, a szerelmes, a megsértett és önmegadó nő minden változatban gyönyörködünk, kit legjobban bámulunk, midőn a fájdalomtól összetörve lerokkadt. Lomniczi Béla Tarján fölhadnagyot adta, a kaszárnyaléhaságtól vezetett bennünket silány lejtőn az igaz szerelem nemes útjára, s míg egyrészt a szemtelenségig frivol, másrészt a szánalomig tragikus volt. Mihályfy Julia tapsokat aratott, nagyobb hatást ért el; pompás derűt okozott naivságával Biliczky hadapród szerepében Hegyessy; Frank jó jellemzésnek bizonyult. Patakv Béla is megküzdött, hogy férj és ne hősszerelmes legyen; a küzdelem előnyére ütött ki. Németh, az a tehetséges apaszínész, Merl'n báróban ingavag volt. Csókáné kellemes volt. Mezei és Fekete jók voltak.

Kedden. Az „Orpheus a pokolban” került színre. Az op rette a római és görög isteneket és világukat teszi neveltségessé, travestálja és emberbőrbe bújtatja s még hozzá modern felfogást fűz a boldogság jól hatott s kivált Dobó Sándor tartotta fenn a jó hangulatot, aki ez este sok tapsot aratott; Frat a Vilma csinos megjelenés volt, élénken és megnyerően játszott, de rekedtsége érezhetőbbé vált s hullésszülte rosszullette, mint halljuk, ágyba döntötte. Mellette Kless Mariska volt ügyes. Nagy Gyula és Mezei Armin nagyon szépen énekeltek; s minthogy ebben a darabban a karok nagy szerepet játszanak, ki kell emelnünk az összhangzatos, erőteljes karénekeket. A csoportok ügyesek voltak. Hegyessy a vőös ördög Stix szerepében valami eredeti volt, úgy hogy a közönség a meglepően maskirozott színesztüntetője tapsolta.

Szerdán premierje volt színpadunknak. Sudermann, az ösmert naturalista német író darabját az „Otthon” adták. A darab legfőbb hibája, hogy eslekménye nincs, párbeszédekben folyik le az egész esemény; a darabban szembeállítja az író az otthon hatalmát a külvilág c ábos hatalmával, bemutatja az otthon crejét egy leányon és a külvilág erejét egy a családjától elszakadt leányon. Mindkettőnél levorja naturalistikus következéseit és nem egy merész tant állít fel. Darabjában a német író eleget csufolja a német szellemet, de azért a darabban van elég német filozóphia, bár a szembeállításban elég zsenialis, sőt a külvilágba kitaszított nő morálijának megalkotásában vakmerő! Ez nem ment a fejébe Vilmos császárnak sem, midőn a Sudermann-darabokat az udvari színházból kitiltotta. — Bera Paula alakítása teljes tükölyű volt, hisz a színésznő adta a színésznőt. Itt ott valóságos tapsvihart aratott. Dicsérettel emeljük ki gyönyörű szép jelmezeit. Patakv a lelkeszt komoly és megható beállítással játszott. Ő képviselte a darabban a fensőbb eszményi részt. A csontos konservatív beállítást hű alakította volt Németh János, ki ez este nagy sikert aratott mint nyug. alezredes. Frank és Mihályfy metegszívű partnerek voltak és így kellemesen hatottak Csókáné átgondolva játszott. Kanta né a kis komikummal is nagyot hatott. A nevetés ébresztéséhez Hegyessy és Mezei is hozzájárultak.

Csütörtökön az ösmert operette „Nebántsvirág” ment. Az előadás élvezetes és kellemes volt. Kless kedvesen énekelte Denise szerepét. Dobó Celestinje pompás alakítás volt. Hegyessy ma is elemében volt. Lomniczi, Nagy Gyula, Németh János, Fr. nk. Mezei, Csókáné az összhang sikeres megteremtésében ügyesen buzgólkodtak.

Pénteken „V. László és Ronov Ágnes, vagy Hunyady László halála” című nagy történelmi színmű került színre. Mindenekelőtt dicsérnünk kell, hogy a történelmi emlékezetes eseményeit bemutatja a színtársulat, mert ezekből épültek fel a hazai és hazafias szellem. Meg kell dicsérnünk a fényes jelmezeket és az ügyesen rendezett három életrajpot. Patakv mint V. László legszebb és leghatásosabb alakítását mutatta be. Bera öza is egyike legjobban átgondolt és átértézt szerepét játszotta. Csókáné is megható Szilágyi Erzsébet volt Lomniczi meglepelt szavalatával, mert a szavakat nem elharapva, de teljes erővel és pátossal juttatta érvényre, és Hunyady Lászlója egy új oldalról mutatta be Németh mint Gara a hozzája fűzőt, reményeket felülmutta. Frank Czylley grófja találó volt. Mihályfy Juliska Máriaja hatott; Kékessy Ilona csinos Mátyás király volt. Hosszabb pausa után Dajka játékaiban is élvezte tünk, ki Szilágyját hiv. n hozta színre. Az egész előadás egyike volt a legjobbaknak.

néztem végig az ő enyelgéseiket. Bővebben nem mondok el a közöttük lefolytatott hiszen az már engem nem érdekelt, reám már ezzel megszűnt minden földi gyönyör, kolostorba kíváncsítottam, ami nem sokára be is következett.

És most? Az egykori kis hamis, mint boldogtalan özvegy el hátralevő napjait, mert férje egy pisztolypárbajban elesett, csekély, lealázott porhüvelyem pedig a zarda falai között keveri a 32 lapos bibliát.

13 esztendő elegendő volt arra, hogy egykori szerelmemet, a bálí termék zaját, jó barátaim társaságát és az egykori ideáloimat elfeleddhessem, régi érzelmeimet szerzetesi ostorral üttem ki keblemből, annak hatása alól teljesen felszabadultam, angyalokkal azért most is fogtálkozom a szent napok alatt, de azokkal a bibliai angyalokkal, kiket iskolás gyermek koromban tanult álomban nem hittem.

Oh! ti multak kedves alakjai, hová futottatok, hová tűntetek el előlem? Vagy hittetek szavaimnak és csillagoknak képzelve gyenge lényeteket meteoroként tűntetek el a megmérhetlen semmiségbe? Igen létűntetek! Én pedig rendületlenül állok a megmérhetlen mindenségben, s nekem elég vigaszt és elégtételt ad a vallás! Megesalt szívem, átváltozott érzelmeim többé már nem a régié!

Emlékezz csak vissza te ábrándos, csalfa hamis kis lény, mit vetettem én te neked, s te mégis kikacagtl? ... Most pedig én kacagok

anicus.

— Hámós László főispán kedves családjával majd egy egész hétig időzött Rimaszombatban. Ezen idő alatt a főispáni család naponta látogatta a színházat, maga körül gyűjtve a vármegye és székváros előkelőségeit. Persze, hogy a társasélet is nyert soká kellemében, előkelőségben — és ennek daczára fesztelenségben.

— Rosenauer József császári és királyi tüzérezredes 40 évi, ka onai éretyekben gazdag és a császári lobogónak sok dicsőséget szerzett szolgálata után saját kérelmére május hó 1-jén nyugalomba vonul és családjával végleg Bécsbe költözik. A távozó ezredes tehetséges, komoly parancsnok, kitűnő bajtárs, a katonai és polgári körök közti harmonia előmozdítója volt, kit mindenki tisztelt s sokan szerettek, s így távozása minden oldalról sajnálatot fog kelteni. A Felség a császári, majd közös hadseregben teljesített kitűnő szolgálataokért a III. oszt. vaskoronarendet adományozta a derék ezredesnek.

— A csizi fürdő részvénytársaság folyó hó 30-án tartja évi rendes közgyűlését. A fürdőigazgatóság ezuttal öröndetes tényekkel számolhat be. A csizi fürdő ugyanis mind nagyobb körben vivja ki az igazi elismerést, mit mi sem bizonyít élénkelben, minthogy a balneologiai congressus tagjai a tárgyalások során a lehető legnagyobb figyelmet tanusították a jodvizű fürdő iránt, annál is inkább, mert tudós orvosaink és kemikusaink nyitlan ki merték mondani a rég rejtgetett igazságot, hogy a lipiki fürdő vizében egy csepp jód sinecen. Ezen igazság őszinte kimondása megtette a maga hatását. Mig ugyanis tavaly Csizben 470 állandó fürdővendég fordult meg, az idén már is oly tömeges bejelentések történtek az igazgatóságnál, hogy remélni lehet miszerint a fürdővendégek száma meg fog kétszereződni. Nagy előnyére leend a fürdőnek, hogy a vendégek nagyobb számát is el fogja helyezhetni, mert az elmúlt évben új bérházak és szállodák épültek fel, köztük Sütteő István-fele Ika-lak, amelyek az idei fürdő szezonban mind átadának a használatnak. Öröndetes jelenség, hogy a részvényesek száma legutjában tetemesen megsaporodott s most már beállt részvényesnek Sassy István miskolczi tekintélyes ügyvéd és fia dr. Sassy János orvos és renomirt író, ki megígérte, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi szakirodalomban is ismertetni fogja a jeles fürdőt. Végül megjegyezzük, hogy ma már nincs a világnak olyan kulturális vidéke, ahol a csizi vizet nem innak.

— Halyreigazítás. A legközelebb lefolyt balogi vásárról megemlékezve, azt írjuk, hogy azon Alexy István ur, mint közegészségi és közigazgatási biztos is szerepelt. Reklamatio folvltan oda módosított, hogy ő, „mint az állategészségügyi törvény által a vásárookra rendelt állategészségi szakközeg” működött.

— A várgedei fürdő az új tulajdonos birtokában szépen fejlődik; egy új kutat fúrtak, mely bőségesen szolgáltatja a gyógyvizet, — ez idény alatt tükörfürdőt s tétre pedig gőzfürdőt fognak építeni, mely által a régi jöhrű várgedei fürdő a modern fürdők sorába foglal majd helyet. A tulajdonos részéről kifejtett emez igyekezet valóban megérdemli, hogy a közönség pártfogolja.

— A váltóhamisítás megyénk egyes vidékein nagyon lábra kapott. Nap-nap után kerülnek a kir. törvényszék előtt az emelt kifogások alapján a hamisítások felszínre. Az utóbbi időben a megtörtölt fenytő eljárás kellő nyomatékka üldözi a veszedelmes elfajulást, amit még jobban megethetne, ha a magánkárosult feljelentéséről nem függne az eljárás megindítása. Folyó hó 26-án is a kir. törvényszék, mint büntető bíróság előtt számolt a bűnös tétivel Kosik József szutori lakos, ki 3 rendbeli váltón hamisította a mások aláírásait. Egy szerű parasztember létere valóságos művészettel folytatta a hamisításokat, mint azt a szakértők is elismerték róla. A kir. törvényszék egy és fél évi börtönrre ítélte el a bűnöst, enyhítő körülményül véve, hogy vádlott bűnös tétét bűnbánólag beismerte és az okozott kárt nagyrészt megtérítette.

— Fürdőmagnytás. A rozsnói vasasgyógyfürdőt, mint értesülünk, folyó évi május 1-jén nyitják meg. Az elmúlt években oly szép hírre emelkedett fürdőt a mai kor követelményeinek megfelelőleg átalakították, a mennyiben a viziműveket gőzerőre alkalmazottakkal cserélték fel; ennek felülvizsgálása szempontjából járt a napokban Bodor Armin kir. állami mérnök a helyszínén, s felülvizsgálata azt igazolja, hogy az ujonnan berendezett művek a legjobbaknak bizonyultak. A szórakozásra alkalmas fürdőtöretet is nagyobbították és ujonnan fasították. Ezek előrebocsajjtásával nagy elismerés illeti a Flúts testvéreket, a kik sem fáradságot sem költséget

nem ismerve mentették meg e kitűnő viz és klímával bíró gyógyfürdőt a végenyészettől, sőt még arról is gondoskodtak, hogy kényelmes társasági összekötötést létesítettek a fürdő és vasuti állomás között.

— Ejegyzés. Krémer Ignác klenóczi jöhrű kereskedő kedves leányát Jankát, f. hó 21-én jegyezte el Lang Ferencz debreczeni birtokbérlő.

— Palócz imitációk. Gabányi Árpád, a nemzeti színház kitűnő művésze, jeles író és Komoróczy Miklós, a rozsnói kath főgymnasium derék tanára, egyértelműleg meg ez évi nyár elején palócz tárgyú monológokat adnak ki nyomtatásban. A munka megjelenésével egyidejűleg Komoróczy Miklós tanár a Budapesten a vigadóban rendezendő irodalmi estélyen fog egy párt élő szóval bemutatni, megvagyunk győződve arról, hogy a tanár ur a legjelesebb és hamisítatlan palócz, általános sikert fog aratni s mi is fogunk részeseülni mulatató előadásában.

— Nagy erdőtüz. F. hó 18-án a déli órákban felhőhöz hasonló füstgomoly riasztotta fel Rozsnó város polgárságát, a toronyór rögtön jelezte, hogy a város tulajdonához tartozó „Ráksó” nevezetű erdőszécsen nagy tűz pusztítja az értékes egy pár éves vágást Sulyán Sándor városi főkapitány és Schmidt János városi erdősz több tisztviselő társakkal rögtön a helyszínére mentek emberekkel és mentőeszközökkel, 3 órai terhes munka után sikerült a több holdon pusztító elemet elnyomni és így a terjedelmes erdőszécs meglett mentve a végpusztulástól. A kár tetemes.

— Kölcsönös áthelyezés. Vályi Albert helybeli kir. törvényszéki és Kassai János nagykátai kir. járásbírószági telekkönyvvezetőket, az igazságügyminiszter saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

— Nyilvános köszönet és számadás. A Rimaszombat és vidéke jötekonny nöegyesülete f. hó 19-iki müestélyének egy erkölcsi, mint anyagi kiváló szép sikere csakis úgy volt elérhető, hogy a szives közreműködők a nemes czél érdekében valóban lelkes odaadással s kitartó buzgalommal teljesítették elvállalt szerepeiket; ezáltal módot nyújtottak a nöegyesületnek arra, hogy hivatását az eddiginél fokozottabb mérvben eszközölhesse. Jól tudja s mélyen érzi ezt a nöegyesület választmánya, ezért csak kedves kötelességet teljesít, midőn egy a dalárdának, valamint mindazon igen tisztelt hölgyek és uraknak, kik akár a rendezésben, akár az előadásban való szives közreműködésükkel az estély sikerét előmozdították és biztosították, jól kiérdemelt halás köszönetét és elismerését fejezi ki. Fáradságukért szolgáljon nemes jutalmukul az az édes öntudat, hogy azzal nem egy elhagyott árva könyvet törlik le Egyuttal az anyagi eredményről a következőkben számol be: a müestély bevétele 561 frt 60 kr., a táncmulatságé 72 frt, együtt 633 frt 60 kr., a kiadás 191 frt 28 kr. volt, tehát a nemes czélra fordítandó tiszta jövedelem 442 frt 32-kr. Ezen eredményhez felülfizetésekkel járultak: gr. Serényi Béla ur 8 frt, Hámós Lászlóné urnő 7 frt, Hámós László ur 3 frt, özv. Zsembery Adolfné urnő 5 frt, Kubinyi Bertalané, özv. Holló Dénesné, Stolez Mártonné, Sárkány Imréné urnők s Dapsy József ur egyenként 2—2 frt, Máriaassy Gizella k. a. 1 frt, Fáy István, Nemes Sándor, Feledy Ferencz urak egyenként 1 frt 20 kr. s végre tizen 20 kr-ával 2 frttal, összesen 39 frt 60 kr. Fogadják a nemesszívű feülfizetők is az egyesület köszönetét. Rimaszombatban a f. hó 23-án tartott választmányi gyűlés határozatából. Sárkány Imre, jegyző.

Fürdő megnyitás.

Tiszteletteljesen van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy a tulajdonomat képező jöhrű

várgedei gyógyfürdőt

folyó 1895 évi május hó 5-ik napján — vasárnap — zeneszó mellett ünnepélyesen megnyitom.

Kitűnő jó magyar konyha, valódi természetes boro, kőbányai sör, kiválóan figyelmes kiszolgálás mellett, jutányos áron áll a közönség rendelkezésére.

Uj kufurás által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy vizszükség soha sem állhat elő s így a közönség a legnagyobb mérvben használhatja a kitűnő gyógyhatásának bizonyult fürdőt.

Számos látogatást kér

Klein Sámuel,
fürdőbérlő.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a főter 4 ik szám alatt emeleti lakás, mely 4 csinos szoba, zárt folyosó, cselédlakás és szükséges melléképületekből áll, folyó 1895. év május 1-től kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos özv. LISZKA JÓZSEFNÉVEL főter 29-ik szám alatt

Eladó nyaraló-telep.

A sajtóvölgy legbájosabb pontján, elragadó kilátással a kárpátok hegylánczatára, vasut mentén fekvő és Sajtó-Gömör város tulajdonát képező »Vámház« vendéglő és melléképületei, a hozzá tartozó tóval, mely hajdan Gömör megye legkedveltebb fürdője volt 2000 négyszögölnyi területtel együtt folyó évi május hó 15-ik napjának délelőtt 10 órájaker Sajtó-Gömör városházán nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 2000 frt.

A telep fürdőnek, vendéglőnek, nyaralónak és műkertészetnek kiválóan alkalmas. Felvilágosításokat a városi előljárárság szívesen ad.

Sajtó-Gömör, 1895 április 18-án.

Záhonyi János, Deákpál András,
körjegyző főbíró.

»Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet« tiszolczi főügynöksége részére a rimaszombati rimaszécsi és nagy-róczei járásban állandó

helybeli ügynökök

kerestetnek

Jelentkezők szíveskedjenek a tiszolczi főügynökséghez ajánlataikat beküldeni.

XXXXXXXX Meglepő olcsó árak! XXXXXXXX

LÖFKOVICS LIPÓT

ÁRUHÁZA

RIMASZOMBATBAN.

Tavaszi idényre!

Legújabb gallérok, pelerinek, plüsch és bársony gallérek, remek, szép kivitelben legújabb színekben, ugyszintén tavaszi kabátok, cepek, egész kosztümök, már meglepő nagy választékban érkeztek raktáramba.

Ugyszinte

női tavaszi kalapok

női bluzok, házi pongyola ruhák. Leány és gyermek ruhák és felöltők.

Meglepő nagy választékban

női-, férfi- és gyermek-czipők.

Női férfi és gyermek fehérneműek, gallérok és kézellők.

Remek kivitelű nyakkendők.

Midőn mindezeket tudomására hozom, kérem raktáram megtekintését

tisztelettel

Löfkovies Lipót.

Női- és leány
gallérok
1 frt 90 kr.

Kedvező alkalom!

Női- és leány
pelerinek
1 frt 90 kr.

XXXXXXXX Bámulatos olcsó árak! XXXXXXXX

Hirdetés.

A rimamurány-salgó-tarjani vasmű-részvény-társaság hajlandó kihasználás végett olyan tölgy-erdőket venni, a melyekben a faállomány különösen bánya-fa termelésre alkalmas.

Ajánlatok az eladandó erdő részletes leírása és az eladási feltételek közlése mellett a rimamurány-salgó-tarjani vasmű-részvény-társaság erdészetihez Rima-Brézóra (Gömör megye) intézendők.

Rima-Brézó, 1895. április hónapban.

1168.

494. sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

Szabadalmas Rimaszombat város tulajdonát képező, eddig erdőtisztli laknak használt épület és az ahhoz tartozó kert, a képviselő-testület 1779—894 sz. határozatával eladóvá tétetvén, az eladásnak szóbeli árverés útjánai eszközésére határnapul folyó év május hó 16-ik napjának délután 3 órája a város közházánál kitűzetik; erre venni szándékozók azon kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a polgármesteri hivatalba a hivatalos órák alatt megtekinthetők és hogy a vétel iránt zárt ajánlatok is elfogadhatnak, melyeknek beadási határidejeül május hó 16-ik napjának délelőtt 12 órája állapított meg.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi márczius hó 29-én tartott üléséből.

Szabó György,
polgármester

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyártások © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzmozgató gépek, szecskák, akkoriak, mozgószekék, daruk, ártó-művelők.

„GOLU HAJA”
Egyenes azúli cölök és minden egyéb gazdasági gépek.

2 és 3 vs u cölök

Részletes ábrák és katalógus ingyen és bérmentve küldetnek.